

Hestehaveskoven

- hos morfar og mormor -



Karetmagerens søn
og slægtens færden i Ryslinge Sogn

Del 2
Hestehaveskoven

Anden del af i alt 8 dele

Skrevet i Word
Billedbehandlet i Photoshop
Ombrudt i Publisher

Billedmaterialet er primært egne fotos
samt illustrationer fra internettet

Ryslinge, året 2014

Indholdsfortegnelse - Del 2

<i>Kapitel 6:</i> Hos morfar og mormor	5
<i>Kapitel 7:</i> Bakkehuset	17
<i>Kapitel 8:</i> Hestehaveskoven	33
<i>Kapitel 9:</i> Børnevenner og livet i Ryslinge	63
<i>Kapitel 10:</i> Erindringer fra Hestehaveskoven	71

Del 1
Mine første år

Del 2
Hestehaveskoven

Del 3
Ryslinge i 1950'erne

Del 4
Barndommen

Del 5
Fest, familie og friskole

Del 6
Ungdomsårene

Del 7
Voksenlivet

Del 8
Min tredje alder



1908

Husmand

Hans Karl Hansen

og hustru

Karen Marie Nielsen

- min morfar og mormor -



1928



1948



Hos morfar og mormor

– husmandsbruget i Hestehaveskoven

Nu har jeg fortalt noget om min farfar og farmor, mine første år og min far og mor. Så er det vist på tide, at jeg fortæller lidt om min morfar og mormor.

Min morfar og mormor

Min morfar hed Hans Karl Hansen, og boede ude i Hestehaveskoven sammen med min mormor, som hed Karen Marie.

Det var altså ikke skoven, de boede i, men ved siden af skoven.

Du og Eigil og mor og far bor jo også i Hareskoven, men ikke i selve skoven, men ved siden af skoven.

Sådan var det også med min morfar og mormor. Ved siden af skoven. Men vi kaldte det altid "ude i Hestehaveskoven". Det kalder vi det for øvrigt stadigvæk.

Stedet hed "Bakkehuset" (i dag hedder det "Bakkelunden") og min morfar var husmand, dvs. han havde et lille landbrug med ikke så megen jord og ikke så mange dyr. Men han var en flittig mand, som havde mange tillidshverv. Det vil sige han havde forskellige andre jobs, som han tjente penge ved.

Modsatte side:

*Øverst: Sådan så området "Hestehaveskoven" ud i begyndelsen af 1940'erne.
I midten: Et maleri, der viser "Bakkehuset" fra før det blev renoveret. Billedet er formentlig malet af lærer Frederik Bo Winther i slutningen af 1800-tallet (1897) og skænket af datteren Andrea Winther til min morfar på hans 60-års fødselsdag i 1942. "Tak for Trofast Venskab mod Slægten. Andrea Winther. 19-5-42.*

Det har jeg skrevet noget om i min slægtshistorie. Om "Bakkehuset".

Men jeg har samlet nogle billeder, som viser nogle af de "jobs", han havde ved siden af husmandsbruget.

Men først nogle billeder af selve "Bakkehuset" og dernæst nogle billeder af min morfar og mormor og familie, samt nogle af de forskellige tillidshverv, han havde og deres liv - dengang.

"Bakkehuset"

Selve "Bakkehuset" er ret gammelt og det er gået i arv fra generation til generation, dvs. at ét barn, normalt den ældste dreng (den første fødte dreng), arvede gården, uanset om man ville være landmand eller ej - eller havde evnerne til det.

Så Søren Hansen, min 2 gange tipoldefar flytter i 1817 til Ryslinge fra Ullerslev på Østfyn sammen med sin kone Maren og deres lille dreng, køber en jordlod og bygger "Bakkehuset". Senere går husmandsstedet i arv til deres søn, min tipoldefar, Hans Søren Hansen og min tipoldemor, Maren. Det hed hun nemlig også. Derefter til deres søn, min morfar Hans Karl Hansen og mormor Karen Marie.

På det gamle maleri, som min morfar fik i gave til sin 60-års fødselsdag, kan man se, hvordan "Bakkehuset" så ud før i tiden.

Men da min morfar (og mormor) overtager stedet i starten af 1900-tallet bliver der bygget et nyt stuehus (måske var det gamle brændt).

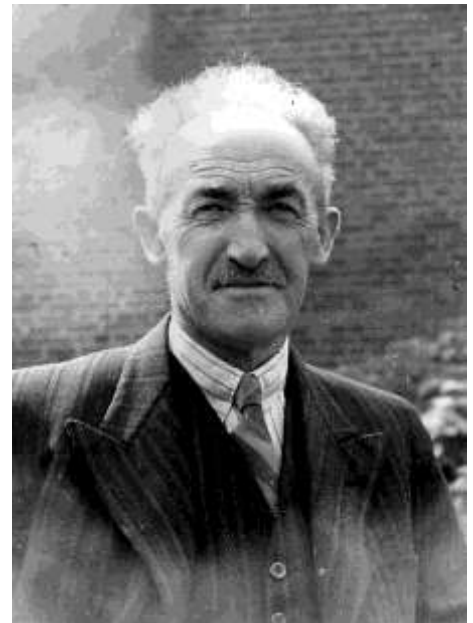
Staldbygningerne bliver også renoveret og det kommer til at ligne det sted, vi ser på fotoet.





Modsatte side:
 Øverst: "Bakkehuset" i midten af 1940'erne. Den dag min mormor havde storvask.
 Nederst tv.: Tørvegravning i Fjellerup Mose. Årstal ukendt.
 Nederst th.. "Dametur". Situationen og årstal ukendt.

Denne side:
 Øverst tv.: Karen og Hans Karl med døtrene Martha og Astrid, ca. 1913. Th.: Nogle år senere.
 I midten tv.: H.K. Hansen. Th.: Som kvægopdrætter med en "udstillingsko".
 Nederst tv.: Astrid, Frede og Martha før Fredes bryllup med Ellen.



*Øverst: Yngste søn og mellemste datter. Karl Frede og Martha.
Th.: Min morfar (som ældre).
Nedenfor: 4 generationer samlet i Ormstrup på Langeland, ca. 1933.
Stående fra venstre: Min mormor Karen Marie, bag hende hendes far Hans Nielsen (døde i 37).*

*Så kommer Maren Hansen (f. Thomsen), min morfars mor (døde i 1940).
Ved siden af hende min morfar.
Siddende er det min moster Astrid. Gift med Christian og nu boende i Ormstrup på Langeland, hvor de havde et statshusmandsbrug.
Hun sidder med mine fætre Mogens og Arne.*



1. ?
2. ?
3. Karen Marie Hansen, min mormor
4. Hans Karl Hansen, min morfar
5. ?
6. Niels Jørgensen, Skovgaard
7. ?
8. ?
9. ?

10. ?
11. ?
12. ?
13. ?
14. ?
15. Niels Kjær
16. ?
17. ?



Ryslinge Brugsforeninges bestyrelse på udflugt 19??





Øverst: Husmandsforeningens jubilæum i 1924.

Morfar er ham i den røde ovale cirkel.
 Personen i den hvide firkant ligner Aage Høj-
 vang, men jeg ved ikke om det passer.
 Resten er ukendte.

Billedet nederst på siden ved jeg ikke ret meget
 om, blot at det er en af de mange udflugter -
 med madkurv - som min bedsteforældre deltog
 i. Her er et med Husmandsforeningen. Tid og
 sted ukendt. Men mormor smiler. Måske har
 hun fået et par snaps.



Andelsbevægelsen og Hans Karl

Helt tilbage i 1800-tallet havde tanken om at dele noget fælles vundet indpas, især hos befolkningen på landet. Man kaldte det Andelstanken eller Andelsbevægelsen.

Folk slog sig sammen i mindre eller større fællesskaber og indkøbte maskiner, byggede brugsforeningen, andelsmejerier, andelsvaskerier, i det hele taget slog sig sammen om mange ting.

(Andelsbevægelsen kan du Google).

Tillidshverv og andre indtægtskilder

Gennem hele livet var Hans Karl, som sagt, en meget foretagsom mand. Andelsbevægelsen blev vægtet højt og han var bestyrelsesmedlem i flere af disse foreninger, bl.a. Odense Eksportslagteri, Ryslinge Mejeri og Ryslinge Brugsforening.

Han sad også i sognerådet gennem mange år (datidens kommunalbestyrelse) og var også formand en kort periode.

Husmandsskolen i Odense, som var datidens dannelses-, uddannelses- og efteruddannelsessted for danske husmænd og -kvinder i alle aldre, var han også kraftigt engageret i, samt Ringe Hovedkreds af Husmandsforeninger.

En meget stor interesse var kvægopdræt og gennem mange år var han dommer ved dyrskuer rundt om på Fyn, og dette job førte ham rundt i såvel Danmark som til udlandet.

5 bedømmere / dommere ved et af de mange dyrskuer dengang.

Min morfar står nr. 2 fra højre.



1. Poul Hansen
2. Hans Karl Hansen, min morfar
3. Cykelhandler Axel Andersen
4. ?
5. Henning Andersen
6. ?
7. ?
8. ?

9. ?
10. ?
11. ?
12. Karen Marie Hansen, min mormor
13. ?
14. Kommunekasserer Erling Hansen
15. ?
16. ?



Sognerådet på udflugt ca. 1941-42

Min morfar, Hans Karl Hansen, var sognerådsfmd. I en 2-årig periode fra 1941-43

Fig. er med på billedet, men hvem er hvem?

Anders Jacobsen og frue
Axel Andersen og frue
Hans Karl Hansen og frue
Hans Peder Hansen og frue

Peder Pedersen og frue
Poul Hansen og frue
Erling Hansen
Henning Andersen



Sognerådet på udflugt ca. 1941-42.



Morfar med en præmieko (måske).

En anden meget væsentlig beskæftigelse var arbejdet som vurderingsformand i Sunds-Gudme Herred. Man vurderede folks ejendom, både selve ejendommen og den tilhørende jord, så skattemyndighederne havde noget at "ligne" = (skatteansætte) ud fra.

Dette arbejde voksede i årenes løb til næsten at være fuldtids, så der ansattes en karl til at varetage bedriften derhjemme.

Indtil da havde det sikkert været min **mormor, der havde "kørt" husmandsbruget** sammen med min mor og hendes søskende.

Alt det er jo ikke noget, jeg kan huske, men det er noget jeg har fået fortalt eller gætter mig til.

Morfar og mormor.



Desværre blev min morfar syg. Min mor sagde, det hed mavesår, og det kunne lægerne ikke helbrede, dengang.

Han døde den 2. april 1951, ca. 14 dage efter min søster Jette var født. Da var jeg ca. 4½ år.

Desværre døde min farmor ca. ½ år efter, så du kan sikkert godt forstå, at min far og mor var rigtig kedede af det. Men heldigvis havde de fået min lillesøster, Jette.



Morfars grav på Ryslinge Kirkegård.

Alene

Da min morfar døde blev min mormor jo alene. Hun var blevet 61 år gammel. Men hun kunne jo ikke dyrke jorden og passe alle dyrene alene.

Så hun lavede en aftale, en kontrakt hedder det, med en mand, som hed Ejner, som gik ud på, at han passede jorden og dyrene, boede i et værelse oppe på loftet, spiste hos min mormor og så betalte han hende nogle penge, så hun også kunne blive boende og leve.

Det hed, at man fik en forpagter.

Efter min morfars død var det, at vi flyttede ud i "**Bakkehuset**" - fra "**moster**" **Astrid's hus** - for at hjælpe min mormor, nu da hun var blevet alene.



Tid, sted og situation ukendt. Muligvis noget med dyrskue eller vurderingsmøde.



Norgestur i 1947. Arrangør ukendt. Morfar og mormor står i midten i forgrunden.

Jeg husker , at vi sammen med min far og mor på campingturen i slutningen af 1950'erne besøgte en vistnok Hans Verket, som mine bedsteforældre havde besøgt ca. 10 år forinden.